

עמ"ת 22502/01/23 - מדינת ישראל נגד וסים אלקרינאוי

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

עמ"ת 22502-01-23 מדינת ישראל נ' אלקרינאוי (עציר)
תיק חיצוני: 462199/2022

כבוד השופט אהרון משניות

בפני
העוררת
נגד
המשיב

מדינת ישראל באמצעות ב"כ עו"ד רפאל אביב

וסים אלקרינאוי (עציר) באמצעות ב"כ עו"ד אפרת צרפתי

החלטה

א. כתב אישום

בפני ערר על החלטתו של בית משפט קמא (כב' השופט אמנו) אשר הורה על מעצרו של המשיב בפיקוח אלקטרוני, בפיקוח 3 ערבים, הפקדה כספית, ערבות צד ג' ותנאים מגבילים נוספים. המדינה עוררת על ההחלטה ועותרת כי בית משפט זה יקבל את הערר ויורה על מעצרו של המשיב עד תום ההליכים המשפטיים נגדו וזאת בשל כתב האישום שהוגש נגדו, שמיים לו עבירת נשק (החזקה) לפי סעיף 144 (א) רישא וסופא לחוק העונשין, התשל"ז - 1977. בכתב האישום נטען כי החל מתאריך שאינו ידוע במדויק למאשימה ועד לתאריך 11.10.22 סמוך לשעה 12:30, החזיק הנאשם ברשותו חפץ דמוי תת מקלע מאולתר (קרלו) שיורה ובכוחו להמית אדם, רימון יד מאולתר שבכוחו להזיק לאדם בעת פעולתו וכן עשרה כדורי תחמושת 0.45 מ"מ, ארבעה כדורי תחמושת 7.62 מ"מ וכן כדור תחמושת בודד 5.56 מ"מ.

עוד נטען, כי במועד ובשעה הנ"ל החזיק הנאשם במרפסת הבית הסמוכה ליחידת הדיוור של הנאשם שקית זבל שחורה ובה נשק "הקרלו" עטוף בבד, הרימון וארגז תחמושת עם התחמושת בתוכו, ובאותו מועד נתפסו אמצעי הלחימה הללו על ידי משטרת ישראל.

ב. טיעוני הצדדים

בדין שנערך בפני, חזר ב"כ העוררת על הודעת הערר, והדגיש כי גם בית המשפט קמא בהחלטתו מיום 8.1.23 חזר על הכלל כי בעבירות נשק הכלל הוא מעצר עד תום ההליכים. ב"כ העוררת טען עוד כי גם פרמטרים של גיל צעיר, העדר עבר פלילי וערבים ראוים אין בהם כדי להצדיק חריגה מהכלל הנ"ל.

ב"כ העוררת הפנה לפסיקה שהוזכרה בהודעת הערר וכן להחלטתו של כב' השופט אבו סהה, בתיק מ"ח 44104-08-22 בעניין **אפרי'את** (10.11.22) שבו דובר על נאשם צעיר, נעדר עבר פלילי ובעל תסקיר חיובי, ובית המשפט חזר על הכלל לפיו בעבירות נשק יש להורות על מעצר עד תום ההליכים, והפנה לשורה ארוכה של החלטות של בית המשפט העליון, אשר בהן הוחלט על מעצר עד תום ההליכים בעבירות מסוג זה בנסיבות דומות, ואף בנסיבות קלות יותר מהנסיבות שלפנינו. אשר לעניינו של המשיב שלפנינו, טען ב"כ העוררת כי בית משפט קמא עשה עם המשיב חסד כאשר הורה על שילוחו לקבלת תסקיר, והוסיף כי גם ההמלצות בתסקיר של שירות המבחן אינן מצדיקות חריגה מן הכלל ביחס למשיב.

ב"כ העוררת עמד בטיעונו על החומרה שעולה מעובדות כתב האישום, וכן הפנה לתסקיר שירות המבחן בעניינו של המשיב, וטען כי לא מדובר בתסקיר ללא רבב ולא ניתן לומר כי מדובר בתסקיר חיובי. לטענתו, אמנם המלצות של שירות המבחן בסופו של יום להורות על מעצרו של המשיב בפיקוח אלקטרוני אך באותה נשימה צוין כי ישנו סיכון להישנות התנהגות עוברת חוק, כך שלטענת העוררת לא ברור כיצד ניתן להורות על מעצרו של המשיב בפיקוח אלקטרוני באותה סביבה, בעיר רהט.

עוד טען ב"כ העוררת, כי שנה בית המשפט קמא כאשר קבע מחד כי אין כרסום בראיות ואין לכך השפעה על עילת המעצר, ומאידך החשיב את חומר הראיות בתיק כשיקול המצדיק סטייה מן הכלל, והוסיף כי העדר עבר פלילי וקיומם של מפקחים ראוים אינה מצדיקים סטייה מן הכלל, ומכאן עתירתו כי בית המשפט יקבל את הערר ויורה על מעצרו של המשיב עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו.

לעומת זאת, ב"כ המשיב הפנתה לשתי החלטות של בית משפט קמא מהעת האחרונה, בתיק מ"ח 3971-06-22 שעניינו החזקת נשק וירי בנשק, ובתיק מ"ח 22513-03-22 שעניינו החזקה של רובה מסוג M16 שבהן הורה בית המשפט על מעצרו של המשיבים בפיקוח אלקטרוני, ולא הוגשו עררים על החלטות אלה. אשר לעניינו של המשיב, טענה באת כוחו, כי מדובר במשיב צעיר ללא עבר פלילי, אשר בעניינו הוגש תסקיר שירות מבחן, בית המשפט קמא בחן את הערבים שהוצעו בקפידה, והורה על ערבותות משמעותיות והפקדה כספית של 17,000 ₪, וציננה כי ככל ובית המשפט סבור שיש מקום להורות על עיבוי ההפקדות, יהיה הדבר אפשרי. אשר לתסקיר שירות המבחן, ציינה ב"כ המשיב כי מהתסקיר עולה כי לראשונה בחייו נמצא המשיב מאחורי סורג ובריח, ועצור מזה שלושה חודשים. ב"כ המשיב טענה עוד כי המעצר אינו מקדמה על חשבון העונש וכי על בית המשפט לבחון האם ניתן לאיין את המסוכנות הנתענת כלפי המשיב, ועל כן, נעזר בית המשפט קמא בשירות המבחן כגוף מקצועי אשר בוחר את מכלול הנתונים בעניינו של המשיב, וראוי להורות בהתאם להמלצתו.

עוד טען ב"כ המשיב, כי מדובר במשיב עם נסיבות חיים שאינן פשוטות, שעזב בגיל 10 את המסגרת הלימודית והחל לעבוד לפרנסת בני משפחתו, וחרף כל הקשיים מעולם לא נקשר שמו של המשיב בפלילים עד לתיק הנוכחי, והקפיד לשמור על יציבות תעסוקתית. לדבריה, אמנם המשיב התקשה להביע נזקקות טיפולית אך הוא לא שלל את האפשרות להליך טיפולי.

ב"כ המשיב הפנתה להחלטת שניתנה לאחרונה בבש"פ 6469/22, שבה נקבע כי בעבירות נשק יש לבחון כל מקרה לגופו וכן לבחון האם ניתן להשיג את תכלית המעצר בדרך שפונעת הכי פחות בחירותו של המשיב, וכן כי העובדה שהנשק נתפס משפיע על שחרור לחלופות מעצר. אשר למקום הפיקוח, בעיר רהט, טענה ב"כ המשיב כי המרחק בין מקום תפיסת הנשק למקום המעצר בפיקוח הוא 6 - 5 ק"מ, שכן מדובר בסוג של שכונה חיצונית לרהט, ובכך יש כדי להרחיק את המשיב מהחברה השולית בעיר, בפיקוחם של ערבים אחראיים אשר בכוחם לאיין את מסוכנותו של המשיב.

ג. דיון והכרעה

כאמור, בעניינו של המשיב, התקבל תסקיר שירות מבחן, ממנו עולה כי מדובר בצעיר כבן 22, רווק ללא ילדים, אשר עד למעצרו התגורר בבית סבתו בעיר רהט ועבד במפעל לייצור שוקולדים בעיר נתיבות. המשיב השלים 5 שנות לימוד בלבד, והוא בן למשפחה בת 8 נפשות, נעדר עבר פלילי. אשר לתנאי מעצרו צוין שירות המבחן כי המשיב מתקשה להסתגל לתנאי המעצר אשר זו לו וכן צוינו קשייו של המשיב בשל התנאים הפיזיים הכרוכים במעצר, והאנולוסיה עמה הוא שוהה בתא מעצרו. אשר להערכת מסוכנותו של המשיב צוין שירות המבחן כי ההליך הפלילי ומעצרו לראשונה של המשיב מהווים גורם הרתעה עבורו. שירות המבחן התרשם כי מדובר במשיב צעיר שמצוי בקו התפר שבין ניהול אורח חיים נורמטיבי לפלילי וכי קיימת רמת סיכון להישנות התנהגות עוברת חוק. עוד מצוין שירות המבחן כי המשיב מתקשה לבחון לעומק קשריו באזור מגוריו מן מתקשה להיות מודע לסיכונים שבמהם עשוי להימצא, ואף נוטה לטשטש ולצמצם בהתנהלותו השולית. אשר להערכת הצורך בטיפול, צוין שירות המבחן כי בשלב זה מתקשה המשיב להצביע על נזקקות טיפולית אך מוכן להשתלב בקבוצה טיפולית בה יוכל לבחון דפוסי התנהלותו. שירות המבחן נפגש עם הערבים המוצעים, ובסופו של יום, המליץ שירות המבחן על השמתו של המשיב במעצר פיקוח אלקטרוני בבית דודו ובפיקוחם של הערבים שנבחנו על ידו.

מאחר והמשיב אינו חולק על קיומן של ראיות לכאורה בעניינו אפנה לדון בעילת המעצר. כאמור לעיל, כתב האישום מייחס למשיב עבירת נשק, ומדובר בעבירה שמקימה חזקת מסוכנות סטטוטורית לפי סעיף 21(א)(ג) (4) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו - 1996 (להלן: חוק המעצרים), והלכה פסוקה היא כי עבירות בנשק מקימות חזקה מובנית של מסוכנות לשלום הציבור, אשר לא ניתן לאיינה באמצעות חלופת מעצר אלא במקרים חריגים (ראו למשל בש"פ 6957/19 **מדינת ישראל נ' ספדי** (29.10.2019) פסקה 12).

יתירה מכך, המחוקק אף קבע בסעיף 22 ב(ב1) לחוק המעצרים כי ככלל מעצרו של נאשמים אשר מיוחסות להם עבירות המקימות חזקת מסוכנות סטטוטורית, יהיה מאחורי סורג ובריח, וכי בית המשפט יורה על מעצרו בפיקוח אלקטרוני רק "מטעמים מיוחדים שיירשמו".

הכללים שנקבעו בעניין זה בחקיקה ובפסיקה, נכונים ביתר שאת במציאות הקשה שקיימת בשנים האחרונות בארץ בכלל, ובאזור הדרום בפרט, של אלימות קשה ושל מקרי רצח חדשות לבקרים, ולכן מדובר בעילת של מסוכנות ברף הגבוה, כפי שכתב לאחרונה כב' השופט אבו סהה בעניין **אפרי'את** הנ"ל (בסעיף 13 להחלטה), ומוטב להביא את הדברים כלשונם:

"...הנשק גנולם סיכון פוטנציאלי שישתמש בו. מידת הסיכון לשימוש הפוטנציאלי ניתנת להערכה, בין השאר, גם לפי התפוצה של המקרים בהם נעשה שימוש בפועל בכלי נשק בלתי חוקיים בסביבתו של מחזיק הנשק.

ריבוי המקרים של שימוש בפועל בנשק לאחרונה, במיוחד במחוז הדרום ובמגזר הערבי, מגביר את הערכת הסיכון הנובע מכל נשק ונשק. וזאת גם בטרם התממש הפוטנציאל, טרם נעשה שימוש באותו נשק עצמו. עוד בהקשר זה, יודגש שהנטל להפריך את חזקת המסוכנות הסטטוטורית נוצרת לפתחו של מחזיק הנשק (כדי לשכנע בהינתנות חלופת מעצר) גובר בתקופות בהן נעשה שימוש רב בנשק, כמו המציאות הדיוס" (ההדגשות במקור - א.מ.).

לא למותר לציין בהקשר זה כי לפי הנטען בכתב האישום, המשיב לא החזיק רק בתת מקלע מאולתר מסוג קרלו, אלא גם ברימון רסס וכן בתחמושת מסוגים שונים, ואין צורך להכביר מילים על פוטנציאל הסיכון הגבוה שקיים באמצעי לחימה אלה. יתירה מכך, ההחלטת בית משפט קמא מיום 17.11.22 עולה כי החיפוש בביתו של המשיב נעשה בעקבות אינדיקציה שהתקבלה ביום 11.10.22 בשעות הבוקר המוקדמות על הימצאות אומ"ח, לאחר ביצוע ירי באותו לילה, ולכן היה צורך לערוך חיפוש מהיר ככל הניתן, בשל חשש שהמלצת האמ"ח "בעקבות חשש שיבוצע שימוש אומ"ח בסווה זמן מיידי", כפי שנכתב בהחלטה (עמ' 11 ש' 27). מדובר אפוא בסביבה שנעשה בה שימוש בלתי חוקי בנשק, ויש בכך כדי להעצים את מידת המסוכנות שנשקפת מהמשיב.

לא נעלמה מעיני העובדה כי מדובר במשיב צעיר, נעדר עבר פלילי, ובעל נסיבות חיים מורכבות. ואולם, לא מצאתי כי די בנתונים אלו בכדי להיכלל בגדרן של נסיבות חריגות או יוצאות דופן, המצדיקות סטייה מן הכלל המורה על מעצרו של מעצרי עבירות הנשק מאחורי סורג ובריח עד לתום ההליכים המשפטיים נגדם.

יפים לעניין זה דברים שנאמרו לאחרונה בבש"פ 5986/22 **אבו עליא נ' מדינת ישראל** (18.9.22), מפי כב' השופט ככוב, בסעיף 15 להחלטה:

"... לא ניתן להתעלם מן העובדה שעקב ההתפתחויות תופעות ההחזקה והשימוש בנשק בכלל, ובמגזר הערבי בפרט - ובכלל זה בפזורה הבדואית - הרי נקודת האיוון מבחינת פסיקת בתי המשפט השתנתה. עתה, נוטה נקודת האיוון לצד העדפת האינטרס הציבורי של הגברת הביטחון האישי ומעצרו של נאשמים שבאשמים בעבירות של החזקה ושימוש בנשק".

אמנם גם במקרים בהם קמה חזקת מסוכנות, בית המשפט נדרש לבחון אם קיימת חלופת מעצר שיש בכוחה להגשים את תכלית המעצר ולאיין את מסוכנותו של הנאשם, והשופט ככוב אף צוין בהחלטתו כי גם כאשר עסקינן בעבירות נשק חובה על בית המשפט לבחון כל מקרה על פי נסיבותיו. אולם בנסיבות שלפנינו, בהינתן הסיכון להתנהגות עוברת חוק אצל המשיב, כפי שנקבע בתסקיר שירות המבחן, ובהינתן המסוכנות האינהרנטית הגבוהה שקיימת במעשים שיחשו למשיב בכתב האישום בנסיבות שפורטו לעיל, אני סבור כי מדובר במקרה מובהק שבו הכף נוטה לטובת העדפת האינטרס הציבורי של הגברת הביטחון האישי, וכי כל חלופת מעצר לא תסכון כדי לאיין את המסוכנות שנשקפת מהמשיב.

כמו כן, מאחר שמדובר בעבירה שקיימת בה חזקת מסוכנות סטטוטורית, צריך בית המשפט להשתמש "מטעמים מיוחדים שיירשמו" כפי שכלל ביצוע העבירה או נסיבותיו המיוחדות של הנאשם, ובכלל זה היותו של הנאשם חסין, ניתן להסתפק במעצרו בפיקוח אלקטרוני (כפי שכלל ב(ב1) לחוק המעצרים, ולא שוכנעתי כי קיימים טעמים מיוחדים כאלה בעניינו של המשיב.

נוכח האמור, אני מקבל את הערר ומורה על מעצרו של המשיב עד תום ההליכים המשפטיים בעניינו.

בשולי הדברים, אני מוצא לכוון להעיר כי כאשר ב"כ המדינה מבהש עיכוב ביצוע די לשקול הגשת ערר. ראוי כלל לתת פרה זמן סביר כדי שתיתנו לגורמים המתאמים

ניתנה היום, י"ז טבת תשפ"ג, 10 ינואר 2023, בהעדר הצדדים.